

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

26 06 2024

м. Київ

№ 924

Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Відповідно до частини шостої статті 10, пункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», підпункту 12 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (зі змінами), з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 року № 584), та погодження Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол № 2 (52) від 06 лютого 2024 року)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (далі – Стандарт вищої освіти), що додається.

2. Увести в дію Стандарт вищої освіти, затверджений цим наказом, з 2024/2025 навчального року.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Винницького М.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
26 06 2024 № 924

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

третій (освітньо-науковий)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

доктор філософії
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

01 Освіта / Педагогіка
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ
2024

I Преамбула

Стандарт вищої освіти (далі – Стандарт) третього (освітньо-наукового) рівня, ступінь доктора філософії, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від _____ 2024 р. № _____

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) Науково-методичної комісії №1 із загальної, професійної освіти та спорту сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:

Брюханова Наталія Олександрівна Волкова Наталія Павлівна	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти Української інженерно-педагогічної академії
Доброскок Ірина Іванівна	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти Університету Григорія Сковороди в Переяславі
Заплатинський Василь Миронович Ковальчук Василь Іванович	кандидат сільськогосподарських наук, професор, доцент кафедри спортивної медицини Національного університету фізичного виховання і спорту України
Лаврентьєва Олена Олександрівна	доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу освітніх вимірювань Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»
Осадчий В'ячеслав Володимирович	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи Вищого навчального закладу «Університет імені Альфреда Нобеля»
Острианська Олена Анатоліївна	доктор педагогічних наук, професор, декан факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка
Поясок Тамара Борисівна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри менеджменту освіти та права Центрального інституту післядипломної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України
Сопівник Руслан Васильович	доктор педагогічних наук, професор, декан факультету права, гуманітарних і соціальних наук Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського
Хоменко Віталій	доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України
	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри

Григорович	комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні й інформатики Бердянського державного педагогічного університету
Шайко-Шайковський Олександр Геннадійович	доктор педагогічних наук, професор кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Щербина Олександр Андрійович	кандидат технічних наук, доцент кафедри системного програмування і спеціалізованих комп'ютерних систем Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) Науково-методичної комісії № 1 із загальної, професійної освіти та спорту сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол № 18 від 24.05.2022 р.

Фахову експертизу проводили:

1. Горбатюк Роман Михайлович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри машинознавства і транспорту Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

2. Лузан Петро Григорович, доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії науково-методичного супроводу підготовки фахівців у коледжах і технікумах Інституту професійної освіти НАПН України

3. Красильникова Ганна Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва, завідувачка відділу забезпечення якості вищої освіти Хмельницького національного університету

Методичну експертизу проводили:

1. Бахрушин Володимир Євгенович, координатор сектору вищої освіти Науково-методичної ради МОН, доктор фізико-математичних наук, професор, професор кафедри системного аналізу та обчислювальної математики Національного університету «Запорізька політехніка»;

2. Таланова Жаннета Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, с.н.с., менеджер з аналітичної роботи Національного Еразмус+ офісу в Україні;

3. Калашнікова Світлана Андріївна, доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту вищої освіти НАПН України, Національний експерт Програми ЄС Еразмус+, член VFUG – Україна;

4. Слюсаренко Олена Миколаївна, доктор педагогічних наук, с.н.с.; перший заступник директора Інституту вищої освіти НАПН України.

Стандарт розглянуто Федерацією роботодавців України.

Стандарт розглянуто після надходження усіх зауважень та пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) Науково-методичної комісії № 1 із загальної та професійної освіти та спорту сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Стандарт погоджено на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, протокол № 2(52) від 06.02.2024 р.

II Загальна характеристика

Рівень вищої	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої	Доктор філософії
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Форм здобуття освіти	Очна, заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з професійної освіти
Професійна(і) кваліфікація(ї)	
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Опис предметної області	<p><i>Об'єкти діяльності:</i> методологічні підходи, теоретичні засади, традиційні та інноваційні педагогічні технології, явища, процеси у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти та комплексні проблеми підготовки педагогічних кадрів для цих закладів, розвиток професійної та фахової передвищої освіти в Україні та за кордоном.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми, здійснювати власні наукові дослідження у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> концептуальні та методологічні засади у сфері професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи опрацювання результатів педагогічних досліджень, методи моделювання та проектування освітнього процесу, освітніх програм; сучасні методи і методики викладання; цифрові технології.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> спеціалізовані комп'ютерні системи та програмне забезпечення, спеціальні прилади та обладнання для викладання конкретних навчальних дисциплін; інформаційні засоби.</p>
Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
Працевлаштування випускників	Посади наукових працівників у наукових установах, науково-педагогічних працівників у закладах вищої та

	фахової передвищої освіти, педагогічних працівників у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та фахової передвищої освіти.
--	--

III Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання

Для здобуття освітнього ступеня доктора філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) можуть вступати особи, які здобули освітній ступінь магістра. Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

IV Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії складається з освітньої та наукової складових. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС.

V Перелік обов'язкових компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї в умовах професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність розробляти проекти, управляти ними та працювати в команді. ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Здатність діяти на основі системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК1. Здатність визначати й розв'язувати задачі дослідницького характеру у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки

відповідних педагогічних кадрів для неї, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у цій сфері та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

СК2. Здатність застосовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів і технологій, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї.

СК3. Здатність реалізовувати науково-педагогічну діяльність та управління освітнім процесом у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї на основі сучасних наукових підходів.

СК4. Здатність реалізовувати результати наукової діяльності на засадах підприємництва.

СК5. Здатність започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати процес наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.

VI Нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформульований у термінах результатів навчання

РН1. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях українського та міжнародного рівня, брати участь у міжнародних проектах.

РН2. Формулювати та перевіряти гіпотези на основі системного наукового світогляду, загального культурного кругозору і демонструвати здатність знаходження оптимального рішення при обстоюванні власної наукової позиції із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

РН3. Планувати, виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з проблем професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї з використанням сучасного інструментарію.

РН4. Розробляти та реалізовувати в команді наукові та/або інноваційні проекти у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у цій сфері та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

РН5. Знаходити, обробляти та аналізувати інформацію щодо проблем професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї з різних джерел на основі сучасних технологій її пошуку.

PH6. Інтегрувати передові концептуальні та методологічні підходи з науково-дидактичних, виховних, адаптивних та інших основ професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї.

PH7. Розробляти інноваційні методи і практики викладання конкретних навчальних дисциплін, посібники, підручники у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї на основі системного наукового світогляду з використанням інноваційних педагогічних технологій.

PH8. Організовувати та здійснювати освітній процес у закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти на сучасних наукових засадах та прогнозувати результати впливу власного дослідження на покращення його якості.

VII Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми у сфері вищої, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної) та післядипломної освіти або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p>Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.</p> <p>Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).</p>
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного екзамену (екзаменів)	
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	

VIII Вимоги до створення освітніх програм підготовки за галуззю знань або групою спеціальностей (у стандартах рівня молодшого бакалавра), міждисциплінарних освітньо-наукових програм (у стандартах магістра та доктора філософії).

Вимоги до міждисциплінарних освітньо-наукових програм мають передбачати, що для зазначення відповідної спеціальності в освітній кваліфікації

необхідно забезпечити опанування здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальних компетентностей та результатів навчання, визначених стандартом.

Міждисциплінарна освітньо-наукова програма повинна передбачати набуття компетентностей СК1 і СК3 та результатів РН3, РН4 і РН7 для зазначення спеціальності 015 в освітній кваліфікації випускника відповідної освітньої програми.

IX Вимоги професійних стандартів (за їх наявності)

Повна назва та реквізити відповідного Професійного стандарту	Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/81949/
Особливості Стандарту вищої освіти, пов'язані з наявністю Професійного стандарту	Кореляція компетентностей та трудових функцій викладача закладу вищої освіти (Професійний стандарт) з компетентностями та програмними результатами навчання (Стандарт вищої освіти)

X Додаткові вимоги до організації освітнього процесу для освітніх програм з підготовки фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Додаткове регулювання не запроваджено.

XI Додаткові вимоги до структури освітніх програм, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Додаткове регулювання не запроваджено.

XII Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
4. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» від 10.02.1998 № 103/98-ВР
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами).
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>

6. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (у редакції Постанова Кабінету Міністрів від 16.12.2022 № 1392).

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами).

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (зі змінами).

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>

9. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.12. 2021 № 1619 «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми розвитку професійної (професійно-технічної) освіти на 2022-2027 роки»

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1619-2021-%D1%80#Text>

10. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм» від 01.02.2021 № 128.

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-21#Text>

11. Наказ Держспоживстандарту від 28.10.2010 № 327 «Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010».

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>

12. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затвержені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України

URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>

13. Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.11.2019 № 1460 «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/015-Profosvita-bakalavr.pdf>

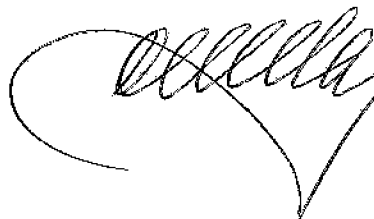
14. Наказ Міністерства освіти і науки України від 18.11.2020 № 1435 «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» для другого (магістерського) рівня вищої освіти» URL:

https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/11/20/015_profesiyna_osvita_mahistr.pdf

15. Про затвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.03.2021 р. № 610. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/ME210252>

16. Про затвердження професійного стандарту «Педагог професійного навчання» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 20.06.2020 р. № 1182. [Електронний ресурс]. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/ME200568>.

Генеральний директор директорату
фахової передвищої, вищої освіти

Олег ШАРОВ

Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти містить вимоги до освітніх програм підготовки докторів філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) стосовно:

- працевлаштування випускників;
- рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за відповідною освітньою програмою;
- обсягу освітньої програми для здобуття освітнього ступеня «доктор філософії» зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями);
- переліку обов'язкових компетентностей випускника;
- нормативного змісту підготовки доктора філософії, сформульованого у термінах результатів навчання;
- форм атестації здобувачів вищої освіти;
- вимог до створення міждисциплінарних освітньо-наукових програм.

Вимоги до компетентностей та результатів навчання узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.

Таблиця 1 демонструє відповідність визначених Стандартом компетентностей та дескрипторів НРК, а таблиця 2 – відповідність результатів навчання та компетентностей.

Заклад вищої освіти самостійно визначає перелік дисциплін, практик та інших видів навчальної діяльності, необхідний для набуття означених Стандартом компетентностей та результатів навчання.

Наведений в Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм можуть зазначати додаткові вимоги до компетентностей і результатів навчання. Заклади вищої освіти мають право використовувати власні формулювання спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому, щоб сукупність вимог освітньої програми повністю охоплювала всі вимоги стандарту.

Рекомендовані джерела

1. International Standard Classification of Education ISCED 2011 [Electronic resource]. – Access mode : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>.
2. International Standard Classification of Education: Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) – Detailed field descriptions [Electronic resource]. – Access mode : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>.
3. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): Manual to accompany the International Standard Classification of Education 2011 [Electronic resource]. – Access mode : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-fields-of-education-and-training-2013-en.pdf>.

4. The European Qualifications Framework: Supporting Learning, Work and Cross-Border Mobility [Electronic resource]. – Access mode : http://www.ehea.info/Upload/TPG_A_OF_RO_MK_1_EOF_Brochure.pdf.
5. The Framework of Qualifications for the European Higher Education Area [Electronic resource]. – Access mode : http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf.
6. Tuning Methodology [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.unideusto.org/tuningeu/tuning-methodology.html>
7. Національний освітній глосарій: вища освіта [Електронний ресурс] / 2-е вид., перероб. і доп. / авт. уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / за ред. В. Г. Кременя. – Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с. – Режим доступу : <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/glossariy.pdf>.
8. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні [Електронний ресурс] : інформаційно-аналітичний огляд / Укладачі: Добко Т., Золотарьова І., Калашнікова С., Ковтунець В., Курбатов С., Линьова І., Луговий В., Прохор І., Рашкевич Ю., Сікорська І., Таланова Ж., Фініков Т., Шаров С.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. – Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. – 84 с. – Режим доступу : https://heqes.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2017/10/Rozvytok_Systemy_Zabezpechennya_Yakosti_HERE.pdf
9. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти [Електронний ресурс] : монографія / Ю. М. Рашкевич. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2014. – 168 с. – Режим доступу : [https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/BolonskyiProcessNewParadigm\(%D0%AE%D0%A0%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87\).pdf](https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/BolonskyiProcessNewParadigm(%D0%AE%D0%A0%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87).pdf)
10. Розроблення освітніх програм [Електронний ресурс] : методичні рекомендації / Авт.: В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / за ред. В. Г. Кременя. – Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с. – Режим доступу : http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	Уміння/Навички Ум1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики Ум2 Започаткування, планування, реалізація та коригування дослідного процесу Ум3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	Комунікація К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	Відповідальність і автономія АВ1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високого ступіня самостійності, академічна та професійна добросовісність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності АВ2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
Загальні компетентності				
ЗК1	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ЗК2	Зн1	Ум1	К2	АВ1, АВ2
ЗК3	Зн1	Ум2	К1, К2	АВ1
ЗК4	Зн1	Ум1	К1	АВ1, АВ2
ЗК5	Зн1	Ум2	К1	АВ1, АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	АВ1
СК2	Зн1	Ум1	К1	АВ1, АВ2
СК3	Зн1	Ум1	К1	АВ1, АВ2
СК4	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2
СК5	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2

Матриця відповідності визначених Стандартном результатом навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності									
	Інтегральна компетентність					Спеціальні (фахові) компетентності				
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5
PH1	+								+	
PH2			+		+	+				+
PH3				+		+	+			+
PH4	+		+						+	
PH5				+			+			
PH6						+				+
PH7			+		+			+	+	
PH8								+	+	